

Перспективи спротиву в Західному Папуа в контексті індонезійських практик боротьби з тероризмом

Стаття містить огляд практик радикального спротиву Національної Армії Західного Папуа та практик боротьби з радикалізмом з боку індонезійського уряду, запропоновано аналіз ризиків застосування поточних практик боротьби з тероризмом стосовно рухів визволення та аналіз проблем, що призводять до радикалізації.

Індонезія є дуже важливою країною не лише в регіональному, але і в глобальному контексті. Зокрема, вона поступово перетворюється не тільки в країну з найбільшим мусульманським населенням, але і в одну з найавторитетніших ісламських країн. При цьому, вона характеризується значним культурним, релігійним, етнічним і расовим різноманіттям, що в умовах недосконалого політичного управління призводить до виникнення і розвитку численних конфліктів.

Одним з таких конфліктів є тривалий конфлікт в Західному Папуа, в якому віддзеркалилися притаманні індонезійському істеблішменту проблеми управління, невдала історія спроб врегулювання, проблеми міжрасових і міжрелігійних стосунків, роль локальних соціокультурних особливостей, що на них традиційно не зважають при визначенні стратегій безпеки.

Через це зусилля індонезійської влади з вирішення конфліктних протиріч, зокрема, неврахування локальних соціокультурних особливостей та застосування невластивих патернів, часто призводять до ескалації конфлікту.

Різдво 2021 в притулку для біженців Ндуга, Інтан Джая, Майбарат, гора Бінтанг, Західне Папуа, Індонезія

Ця стаття містить огляд практик радикального спротиву Національної Армії Західного Папуа та практик боротьби з радикалізмом з боку індонезійського уряду. Метою є аналіз ризиків застосування поточних практик боротьби з тероризмом стосовно рухів визволення та аналіз проблем, що призводять до радикалізації.

Національна Армія Західного Папуа в контексті сьогодення

Наприкінці квітня 2021 одну з найвідоміших і найактивніших сторін боротьби за незалежність Західного Папуа було визнано терористичною організацією. Таке рішення стало логічним кроком в політиці індонезійського уряду по відношенню до радикальних і сепаратистських рухів, що її вона практикує вже багато років.

Історія ескалації насильства та розвитку конфлікту в Західному Папуа це історія поєднання багатьох соціальних, цивільних, економічних та політичних факторів. Вона є тісно і безпосередньо пов'язаною з історією соціальної, економічної і політичної інтеграції¹ Папуа до Індонезії, яка включала економічну маргіналізацію папуасів у багатій на ресурси провінції, поширення практик хижацького використання ресурсів, багаторічні масштабні, глибокі та інтенсивні порушення прав людини. Локальні групи аборигенів, постраждали від такої політики індонезійської влади, висувують постійні претензії, які багато років залишаються незадоволеними.

Саме поступове нагромадження цих різноманітних проблем, від соціальних до економічних, та накопичення цивільних і політичних претензій до уряду і призвели зрештою до появи різних і численних груп, які виступають за незалежність провінції. При цьому, деякі з таких груп є істотно радикалізованими і вдаються до насильства, інші віддають пріоритет мирному політичному протесту, але вони здебільшого об'єднані в рух, відомий як Організація Вільного Папуа (ОРМ).

Національна Армія Західного Папуа Організації Вільного Папуа (ТНРВ-ОРМ) – це озброєне крило ОРМ, яке було засноване під час офіційного оголошення ОРМ у 1964. Як і всі організація ОРМ, а особливо, зважаючи на властивий радикалізм, протягом всього періоду свого існування ТНРВ-ОРМ постійно перебувала під впливом проблем кланового суперництва, недосконалих міжгрупових комунікацій та проблемами керівництва², зумовленими відсутністю центрального командування.

Теоретично, організація ТНРВ-ОРМ є мережею з 33 регіональних груп, які має очолювати один верховний головнокомандувач, функціями якого є спостереження за мережею і координація їхніх дій з групами з ненасильницького політичного крила ОРМ. Однак, на практиці усталений склад і постійну активність зберігають лише чотири або п'ять регіональних командувань, а інші групи не мають постійного складу, місць дислокації і збираються лише час від часу для проведення окремих акцій. Також, особа, роль і функції верховного головнокомандувача ТНРВ-ОРМ є предметом тривалої суперечки між кількома особами³, які представляють різні

¹ Heidbüchel, E. (2007). The West Papua Conflict in Indonesia: Actos [ie Actors], Issues and Approaches. Johannes Herrmann Verlag.

² IPAC Report (2015). The current status of the Papuan pro-independence movements. IPAC Report No.21. http://file.understandingconflict.org/file/2015/08/IPAC_21_Papuan_Pro-Independence_Movement.pdf

³ Bell, I., Feith, H., & Hatley, R. (1986). The West Papuan Challenge to Indonesian Authority in Irian Jaya: Old Problems, New Possibilities. Asian Survey, 26(5), 539-556.

кланові групи. Така ситуація істотним чином ускладнює процеси будь-якої координації як між бойовими групами так і з ненасильницькими політичними групами ОРМ.

Варто сказати, що ця ситуація загалом відповідає структурі локальних меланезійських спільнот, які складаються з соціально, культурно і комунікативно відокремлених родоплеменних груп, комунікації між якими є традиційно фрагментарними⁴.

Повстанці TNPB-ОРМ серед мешканців селища в Західному Папуа.

З точки зору військового планування, така ситуація є хаосом і внутрішнім безладом, якій має унеможливити будь-яку системну воєнну активність. Тим не менш, конфлікт змінної інтенсивності між силами спротиву TNPB-ОРМ і урядом Індонезії триває вже понад 50 років, і таким чином може вважатися найтривалішою кампанією насильства в країні.

Ідеологія груп TNPB-ОРМ загалом може бути визначена як анархістська, з певними зауваженнями. Ця контр-ієрархічна, мережева парадигма загалом відповідає структурним і функціональним особливостям локальних спільнот. Але водночас, універсалістська анархічна модель багато в чому суперечить національно-визвольному, переважно партикуляристському дискурсу. Крім того, слід відзначити, що анархістські наративи переважно сприймаються дещо відсторонено, і відіграють роль міфологізованих ритуальних практик у специфічному локальному соціокультурному контексті. В останні роки, зважаючи на запит локальних спільнот, найбільш популярними є наративи расової рівності, захисту довкілля і економічної справедливості, які є однаково застосовуваними як в рамках універсалістського, так і в межах партикуляристського дискурсів.

⁴ Wibowo, T. H. (2005). The Emergence of Papuan Tribal Governance: A Case Study of Societal Knowledge Creation (Doctoral dissertation, Japan Advanced Institute of Science and Technology).

В умовах глобальних соціальних трансформацій, у зв'язку зі зміною природи конфліктів у світі, на тлі активізації міжнародних насильницьких рухів, яка призвела до стрімкого поширення насильницьких практик між різними вогнищами конфліктів, діяльність TNPB-OPM також інтенсифікувалася за останні шість років. Так, за даними ACLED⁵, в період 2015-2021 TNPB-OPM брав участь у 186 актах насильства, спрямованих проти військових (42,5%), цивільних осіб (29,6%) та поліції (28%). Пік активності групи припав на 2020, коли вони були причетні до 73 насильницьких інцидентів, що вдвічі більше за активність у 2019 і майже в сім разів більше, ніж у 2015.

Лідери груп TNPB-OPM в Західному Папуа.

При цьому, зростання кількості насильницьких акцій є нелінійно пов'язаним з кількістю жертв та є істотно гетерогенно розподіленим просторово. Так, протягом останніх 7 років кожен інцидент із застосуванням насильства за участю TNPB-OPM призводив лише до 0,63 смертельних випадків, що становить лише половину рівня смертності від насильницьких злочинів. При цьому, 81,2% усіх інцидентів відбулися в районах Міміка, Інтан-Джая, Ндуга та Пунчак. Це загалом збігається з розподілом активних та неактивних груп в середині мережі TNPB-OPM.

Також варто зазначити, що насильницькі акції з боку TNPB-OPM не є найбільш поширеними формами насильства в Західному Папуа, оскільки вони складають лише 23% всіх випадків насильства у провінції.

Історія підходів до розв'язання конфлікту в Західному Папуа

Перш за все, слід зауважити, що попри тривалу історію конфлікту урядових сил із TNPB-OPM, ані на рівні провінції Західного Папуа, ані на державному рівні Індонезії фактично не існує якоїсь загальної стратегії розв'язання цього конфлікту чи зменшення насильства. Це радше є

⁵ Raleigh, C., Linke, A., Hegre, H., & Carlsen, J. (2012). Armed Conflict Location and Event Dataset (ACLED) Codebook. Center for the Study of Civil War, International Peace Research Institute, Oslo (PRIO). <https://acleddata.com/#/dashboard>

пов'язаним з локальними політичними традиціями силового придушення спротиву та відсутністю системної політичної волі, чим з відсутністю спроб чи пропозицій підходів до такого стратегічного врегулювання.

Наприклад, Індонезійський інститут науки (LIPI) в 2009 розробив низку системних пропозицій щодо налагодження мирного діалогу⁶, які були засновані на принципах поваги, щирому інтересі, активному слуханні та розв'язанні практичних питань, що турбують місцеві громади. На думку науковців та експертів з безпеки, це діалог повинен проводитися в Західному Папуа як один із способів розірвати драматичне коло насильства. Ціллю цього підходу було поглиблення і зміцнення довіри між громадами Західного Папуа та Джакартою, що потім можна було б використати як інструмент при розгляді скарг і претензій мешканців Західного Папуа до уряду та керівництва провінції. Але ці пропозиції ніколи не сприймалися з належною увагою та не розглядалися на високому рівні центральним урядом.

На думку місцевих політичних аналітиків, центральний індонезійський уряд, схоже, традиційно психологічно і політично травмований будь-якою перспективою розгляду хоч чогось, що нагадує діалог з опонентами, особливо опонентами радикальними. Представники уряду традиційно вважають, що спроби діалогу призведуть лише до ескалації сепаратистських настроїв та поширення серед місцевих меланезійських громад ідей зробити вибір на користь референдуму про незалежність.

Про це свідчить досвід колишнього президента Б.Дж. Хабібі, якій зустрівся зі ста лідерами папуасів у Джакарті 26 лютого 1999 року. Традиційні лідери племен Західного Папуа тоді попросили Хабібі повернути незалежність Західному Папуа, що викликало шок серед політичних еліт Індонезії. Цей прецедент став однією з причин подальшого уникнення діалогу.

Інша декларована урядом причина полягає в тому, що на думку урядовців, представників Західного Папуа, з якими варто вступати в діалог, нелегко ідентифікувати. В певному сенсі це є справедливим: структура і організація локальних родоплемінних груп не дуже відповідає принципам сучасної загальноприйнятої політичної і управлінської культури, традиційні комунікативні практики локальних спільнот також є відмінними, що на тлі тривалої соціальної, економічної і політичної маргіналізації папуасів ускладнює загальнонаціональні політичні процеси і не дозволяє сформувати загальноновизнане національне представництво.

Втім, незважаючи на відсутність стратегічного всебічного діалогу, представники влади Індонезії та провінції Західного Папуа час від часу робили спроби врегулювання конфлікту. Проте ці спроби не були вдалими через притаманну несистемність та численні політичні недоліки.

Перш за все, спроби розв'язання системного і глибокого конфлікту зазвичай обмежувалися окремими і частковими індивідуальними ініціативами. Як це, наприклад, відбувалося, коли у грудні 1999 тодішній президент Індонезії Абдуррахман Гус Дур Вахід відвідав Західне Папуа, щоб провести неформальний діалог з різними «представниками громад Папуа». Діалог був задуманий як спроба започаткувати гуманний підхід до розв'язання конфлікту. Під час того діалогу Вахід схвалив проведення з'їзду прихильників незалежності та погодився на використання символу незалежності Західного Папуа – прапора Ранкової зірки. На жаль, ці

⁶ Widjojo, M. S., Elizabeth, A., Al Rahab, A., Pamungkas, C., & Dewi, R. (2010). Papua road map: Negotiating the past, improving the present, and securing the future. Yayasan Pustaka Obor Indonesia.

початкові спроби гуманітарних підходів до розв'язання конфлікту не були продовжені після закінчення нетривалого президентства Гус Дура Вахіда.

Крім того, навіть окремі політичні кроки, спрямовані на вирішення економічних, політичних і соціально-культурних проблем Західного Папуа, здійснювалися недосконало. Така доля, зокрема, спіткала ухвалену за президентства Мегаваті Сукарнопутрі на період 2001-2021 Спеціальну політику автономії провінції.

І політичні еліти Індонезії, і меланезійські громади Західного Папуа розцінили цю спеціальну політику автономії як провал. Місцеві папуаси скаржаться, що впровадження режимів автономії жодним чином не допомагає підвищити добробут корінних громад та вирішити їхні соціальні, культурні та політичні проблеми. Також, не були створені ані запланована Комісія з встановлення істини та примирення, ані пропоновані місцеві політичні партії в правовому полі Індонезії, які могли б слугувати важливим інструментом розв'язання політичних проблем Західного Папуа, в тому числі, в галузі прав людини. Це викликало розчарування не лише в конкретних методах розв'язання конфлікту, але і в можливостях політичних шляхів його вирішення взагалі.

Практики боротьби з радикалізмом і ризики ескалації насильства

На тлі зростання активності TNPB-OPM та відсутності політичної волі для запровадження дієвих методів політичного розв'язання конфлікту, індонезійська влада пішла звичним шляхом застосування сили і оголосила цю організацію терористичною. На думку більшості безпекових аналітиків регіону це рішення в наявній ситуації є контрпродуктивним, бо найімовірніше воно призведе до поглиблення недовіри і страху серед місцевого населення і заблокує подальші шляхи для мирного розв'язання конфлікту.

Індонезійський спецпідрозділ Densus 88 під час контртерористичної операції в грудні 2021.

В першу чергу, визначення сил спротиву терористами надає владі можливостей розширити наявні поліцейські та військові операції до статусу контртерористичних, а відтак значно

збільшити і посили збройний контингент в провінції. І насправді, після того, як Координаційне міністерство з політичних, правових питань та питань безпеки Індонезії офіційно проголосило TNPB-OPM терористичною організацією, керівництво Національної поліції заявило, що вже ведуться дискусії про те, як Спеціальний загін 88 (відомий як Densus 88) може бути інтегрованим в Існуючі поліцейські і військові операції в Західному Папуа, аналогічно тому, як цей загін був інтегрованим в операцію Tinombala проти Муджахідів Східної Індонезії (MIT) в Центральному Сулавесі.

Збільшення кількості співробітників служби безпеки є особливо загрозливим в Західному Папуа через і без того величезну військову та поліцейську присутність, накопичену в провінції за останнє десятиліття. За даними Imparsial⁷, у 2019 році в Західному Папуа було розміщено від 12 до 16 тисяч співробітників силових відомств, тобто співвідношення поліцейських та військових на душу населення вже становило в два рази більше, ніж таке середнє співвідношення в Індонезії.

При цьому, через відсутність навчання збройного персоналу, який складається з расово, етнічно, релігійно і культурно чужих вихідців з інших провінцій Індонезії, в першу чергу, з питань локальної антропології і культури та їхню фактичну безкарність, перенасичення провінції силами безпеки завдала шкоди цивільному населенню набагато більшої, ніж структурам та діяльності TNPB-OPM. Додавання ще більшої кількості співробітників у боротьбі з тероризмом лише збільшить кількість непропорційних заходів урядових формувань, чим посилить ворожнечу і страх з боку місцевих спільнот.

В умовах, коли додаткові контртерористичні операції урядових сил будуть традиційно брутальними і непрозорими, будь-яке успішне захоплення чи вбивство членів та керівників TNPB-OPM прогнозовано призведе до збільшення місцевої підтримки цієї організації. Подібні помилки є традиційними для безпекових сил Індонезії в їхніх практиках боротьби з тероризмом: наприклад, коли у 2009 у Тіміку, Західний Папуа, Densus 88 вбив командира TNPB-OPM Келлі Кваліка, який за ствердженнями товаришів, діяв у порядку самооборони, в районі спалахнули безлади і відбулися численні акції, де загиблого шанували як національного героя. Аналогічна ситуація сталася в Каяманні, Центральній Сулавесі, де на похованні Абдулли та Дарвіна, двох муджахідів членів MIT, застрелених поліцією у 2011 році, були присутні сотні людей, які вітали їх як героїв, що призвело до безладів і поширення радикальних настроїв.

Також, оголошення TNPB-OPM терористичною організацією дає безпековим силам, і зокрема, Densus 88 законні повноваження проводити «запобіжні» арешти членів та прихильників TNPB-OPM. Після ухвалення Закону Індонезії №15/2018 сфера діяльності Densus 88 була значно розширена. Наприклад, тепер їм дозволено заарештовувати осіб, «пов'язаних з терористичною організацією», і тих, хто «навмисно поширює пропаганду». Після ухвалення цього закону кількість заарештованих за підозрою в тероризмі збільшилася у геометричній прогресії: в 2018 в Індонезії було заарештовано 396 підозрюваних у тероризмі, що на 117 відсотків більше, ніж у 2017.

Більше того, оскільки Densus 88 має право заарештовувати тих, хто «поширює пропаганду терористичної групи», це може призвести до поширення репресій не лише на членів TNPB-

⁷ Al Araf, Anton Aliabbas, Ardi Manto Adiputra, Annisa Yudha Aprilia, Diandra Megaputri Mengko, Evitarossi S. Budiawan, Gufron Maburri, Hussein Ahmad, Sulaiman Sujono (2020). Peran Internal Militer: Problem Tugas Perbantuan TNI. IMPARSIAL, the Indonesian Human Rights Monitor. https://imparsial.org/wp-content/uploads/2021/01/Buku-Peran-Internal-Militer_EBOOK_2020.pdf

ОПМ, але і на ненасильницькі рухи, що виступають за незалежність. Це ще більше знижує можливість відкритого діалогу для вирішення проблем і претензій мешканців Західного Папуа. Зокрема, поширення репресій на ненасильницькі рухи може бути особливо небезпечним для мирного процесу в районі північного узбережжя Західного Папуа, де ненасильницькі рухи зіпсували стосунки з ТНПВ-ОПМ. Навіть попри намагання сил безпеки розрізнати насильницькі та ненасильницькі рухи, їхня практика лише збільшує страх та недовіру в суспільстві Західного Папуа по відношенню до індонезійського уряду та його збройних представників.

Такого роду розширений підхід до проведення контртерористичних операцій свого часу певною мірою допоміг Індонезії у боротьбі з релігійними терористичними організаціями. Але зважаючи на питомо відмінну структурну і функціональну будову локальних спільнот та принципову відмінність ТНПВ-ОПМ від радикальних релігійних рухів, застосування такого підходу зумовлює значні ризики для Західного Папуа.

Покладаючись виключно на силові методи боротьби з сепаратизмом і радикалізмом, влада фактично відмовляється від ролі посередника при розв'язанні локальних міжгрупових конфліктів і протиріч. При тому, що таку роль вдається відігравати ТНПВ-ОПМ попри те, що місцеві спільноти далеко не завжди підтримують їхні насильницькі акції⁸. Так, наприклад, командир групи ТНПВ-ОПМ Віллем Онде, загін якого не користувався місцевою підтримкою, допоміг локальній громаді в їхній боротьбі за справедливі земельні компенсації тим, що захопив в заручники співробітників лісозаготівельної компанії, чим збільшив авторитет своєї групи. Отже, замість підвищення ефективності управління влада вдається до репресій, що неминує збільшить соціальні і політичні ризики.

Статус спеціальної автономії і шляхи розв'язання конфлікту

Попри загальноновизнану безуспішність закону про Статус спеціальної автономії Західного Папуа, 15 липня 2021 парламентом Індонезії було ухвалено його оновлену версію і продовжено його дію ще на 20 років. Ще на етапі обговорення цей закон викликав багато дискусій.

Урядові аналітики наполягають на тому, що якщо врахувати минулі прорахунки і внести відповідні корективи, закон про особливу автономію може стати ефективним інструментом при розгляді скарг мешканців Папуа і, зокрема, слугуватиме зменшенню підтримки ТНПВ-ОПМ. Проте ухвалений варіант закону про спеціальну автономію є хибний, на думку науковців, правозахисних організацій і мешканців Західного Папуа.

З одного боку, деякі представники політичної еліти Джакарти⁹ побоюються, що велика автономія збільшить доступ ТНПВ-ОПМ до державних ресурсів, що збільшить їхню здатність до організованого опору. Правозахисники закидають відсутність консультацій та діалогу з ключовими гравцями в меланезійських громадах, що на їхню думку, не прискорить корисних змін, а навпаки, призведе лише до подальшої маргіналізації і мілітаризації провінції, посилить контроль Джакарти над ресурсами регіону, зменшить права корінних спільнот. Петицію проти

⁸ Tay, A. K., Rees, S., Chen, J., Kareth, M., & Silove, D. (2016). Factorial structure of complicated grief: associations with loss-related traumatic events and psychosocial impacts of mass conflict amongst West Papuan refugees. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology*, 51(3), 395-406.

⁹ Miller, M. A. (Ed.). (2012). *Autonomy and armed separatism in South and Southeast Asia*. Institute of Southeast Asian Studies.

ухвалення закону підписали більше 700 тисяч мешканців Західного Папуа, але це не вплинуло на ухвалення рішення.

Також в умовах, коли TNPB-OPM кваліфікується як терористична організація, жоден автономний статус не надасть можливостей розпочати діалог з будь-ким, хто виступає за незалежність. Особливо з урахуванням підвищеного ризику арештів учасників ненасильницьких рухів і постійно зростаючої військової присутності, що посилює побоювання непропорційних заходів безпеки. З боку Джакарти будуть потрібні величезні зусилля, щоб переконати папуасів, що системний гуманітарний підхід до вирішення проблем Західного Папуа взагалі є можливим. Тим не менш, тепер не залишилося іншого механізму, крім Спеціальної політики автономії, на який Джакарта могла б покластися при спробах врегулювання цього конфлікту; так само як немає іншого механізму для його конструктивного розвитку, крім відкритого діалогу.

Збори меланезійської громади в Західному Папуа.

На думку індонезійських аналітиків, джерела папуаського конфлікту згруповані у чотири проблеми. По-перше, проблема маргіналізації та наслідків дискримінації корінних папуасів через економічний розвиток, політичний конфлікт та масову міграцію в Папуа з 1970 року. Щоб вирішити цю проблему, необхідно розробити визнану альтернативну політику для розширення прав та можливостей корінних папуасів.

Друга проблема - провал розвитку, особливо у сферах освіти, охорони здоров'я та розширення можливостей народного господарства. Це потребує нової парадигми розвитку, яка фокусується на покращенні державних послуг для добробуту корінних папуасів у селах.

Третя основна проблема - це історична суперечність та побудова політичної ідентичності у відносинах між Папуа та Джакартою. Ця проблема може бути вирішена лише шляхом діалогу, як це було зроблено з Ачехом.

Четверте питання – це відповідальність за насильство з боку держави щодо громадян у Західному Папуа у минулому. З цієї причини шлях примирення між судами з прав людини та встановленням правди – це варіанти забезпечення правопорядку та правосуддя для Папуа, особливо для жертв, їхніх сімей та громадян у Західному Папуа загалом¹⁰.

Розв'язання цих чотирьох проблем має стати основою політичного порядку денного, потрібного для розроблення взаємопов'язаних політичних стратегій для загального довгострокового вирішення папуаського конфлікту.

Втім, на сьогодні немає ані політичної волі для вирішення згаданих проблем з боку керівництва Індонезії, ані ресурсів у сил спротиву, щоб вибороти незалежність, ані навіть зумовлених соціальними структурами можливостей переведення спротиву в парадигму національно-визвольної боротьби. Отже, найімовірніше, конфлікт буде тривати.

Посилання

1. Heidebüchel, E. (2007). *The West Papua Conflict in Indonesia: Actos, Issues and Approaches*. Johannes Herrmann Verlag.
2. IPAC Report (2015). *The current status of the Papuan pro-independence movements*. IPAC Report No.21.
3. Bell, I., Feith, H., & Hatley, R. (1986). The West Papuan Challenge to Indonesian Authority in Irian Jaya: Old Problems, New Possibilities. *Asian Survey*, 26(5), 539-556.
4. Wibowo, T. H. (2005). *The Emergence of Papuan Tribal Governance: A Case Study of Societal Knowledge Creation* (Doctoral dissertation, Japan Advanced Institute of Science and Technology).
5. Raleigh, C., Linke, A., Hegre, H., & Carlsen, J. (2012). Armed Conflict Location and Event Dataset (ACLED) Codebook. *Center for the Study of Civil War, International Peace Research Institute, Oslo* (PRIO).
6. Widjojo, M. S., Elizabeth, A., Al Rahab, A., Pamungkas, C., & Dewi, R. (2010). *Papua road map: Negotiating the past, improving the present, and securing the future*. Yayasan Pustaka Obor Indonesia.
7. Al Araf, Anton Aliabbas, Ardi Manto Adiputra, Annisa Yudha Aprilia, Diandra Megaputri Mengko, Evitarossi S. Budiawan, Gufron Mabururi, Hussein Ahmad, Sulaiman Sujono (2020). Peran Internal Militer: Problem Tugas Perbantuan TNI. *IMPARSIAL, the Indonesian Human Rights Monitor*.
8. Tay, A. K., Rees, S., Chen, J., Kareth, M., & Silove, D. (2016). Factorial structure of complicated grief: associations with loss-related traumatic events and psychosocial impacts of mass conflict amongst West Papuan refugees. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology*, 51(3), 395-406.
9. Miller, M. A. (Ed.). (2012). *Autonomy and armed separatism in South and Southeast Asia*. Institute of Southeast Asian Studies.
10. Kirsch, S. (2002). Rumour and other narratives of political violence in West Papua. *Critique of Anthropology*, 22(1), 53-79.

¹⁰ Kirsch, S. (2002). Rumour and other narratives of political violence in West Papua. *Critique of Anthropology*, 22(1), 53-79.

Yuriy V. Kostyuchenko
Social Transformation Group, Kyiv, Ukraine, Yuriy.v.kostyuchenko@gmail.com

On the prospects for resistance in West Papua in the context of Indonesian counter-terrorism practices

Abstract: The article provides an overview of the practices of radical resistance of the National Army of West Papua and the practices of combating radicalism by the Indonesian government.

Keywords: conflict, sociocultural practices, TNPB-OPM, counterterrorism, crisis anthropology